Seat No. : _______________

DN-128

December-2017

B.Ed., Sem.-I

B-109 : Economics

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.

(3) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **8**

(1) અર્થશાસ્ત્ર મૂળ વિજ્ઞાન છે કે વ્યવહારિક વિજ્ઞાન છે. – સ્પષ્ટ કરો.

(2) પ્રો. માર્શલના મત મુજબ અર્થશાસ્ત્રના હેતુઓની ચર્ચા કરો.

(3) અર્થશાસ્ત્ર વિષય ઉપયોગિતા કૌશલ્યના સામાન્ય હેતુ જણાવી, તેના ચાર વિશિષ્ટ હેતુઓ જણાવો.

(B) નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો : **6**

(1) અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું ? અર્થશાસ્ત્રના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા વિસ્તારથી કરો.

(2) ઉચ્ચતર માધ્યમિક સ્તરે અર્થશાસ્ત્ર વિષય ભણાવવાથી કયા-કયા મૂલ્યોનો વિકાસ થાય છે, ચર્ચા કરો.

2. (A) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **8**

(1) જનસંખ્યા-વિષયાંગ પર કા.પા. નોંધ તૈયાર કરો.

(2) નાણાં અને ફુગાવો મુદ્દાની વિષયાભિમૂખ નોંધ તૈયાર કરો.

(3) સિમ્યૂલેશનનો અર્થ આપી, તેના લાભ અને મર્યાદા જણાવો.

(B) નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો : **6**

(1) નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખી – "ઉત્પાદનનો ખર્ચ વિષયાંગ" માટે પાઠ આયોજન નોંધ તૈયાર કરો.

(a) વિશિષ્ટ હેતુઓ (b) શૈક્ષણિક મુદ્દાઓ

(c) શિક્ષક પ્રવૃત્તિ (d) કા.પા. નોંધ

(2) કોઈપણ અભ્યાસ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરી કૃષિક્ષેત્ર માટે સિમ્યુલેશન પાઠ આયોજન નોંધ તૈયાર કરો.

@geniusguruji

3. (A) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **8**

(1) ખાનગી અને જાહેર વસ્તુઓ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

(2) માંગનો નિયમ ટેબલ અને ડાયાગ્રામની મદદથી ચર્ચો.

(3) ઉત્પાદનના ખર્ચ માટેની વિભિન્ન સંકલ્પનાઓ સમજાવો.

(B) નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો : **6**

(1) ઉત્પાદનનો અર્થ જણાવી, ઉત્પાદનના સાધનોની ચર્ચા કરો.

(2) પુરવઠાને અસરકરતાં પરિબળો વિસ્તારથી સમજાવો.

4. (A) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **8**

(1) આર્થિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

(2) આર્થિક વિકાસ માટેના નિર્દેશકો સમજાવો.

(3) ફુગાવાનો અર્થ જણાવી ફુગાવા માટેના કારણો સમજાવો.

(B) નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો : **6**

(1) કૃષિક્ષેત્રે ઉત્પાદકતા વધારવા માટેના પગલાં જણાવો.

(2) વસ્તીને નિયંત્રણમાં કરવા માટેની પદ્ધતિઓ સમજાવો.

5. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **સાત** પ્રશ્નોના જવાબ આપો : **14**

(1) ઉચ્ચતર માધ્યમિક સ્તરે અર્થશાસ્ત્ર વિષયનું મહત્ત્વ જણાવો.

(2) સમજ માટેનો સામાન્ય હેતુ જણાવો.

(3) વિષયાભિમુખ કૌશલ્યનું મહત્ત્વ જણાવો.

(4) ઉદાહરણ કૌશલ્યનું અર્થશાસ્ત્ર વિષયમાં શું મહત્ત્વ છે ?

(5) સૂક્ષ્મ અધ્યાપનમાં પુનઃઆયોજનની શું જરૂરિયાત છે જણાવો.

(6) અર્થશાસ્ત્રમાં નાશવાન વસ્તુ એટલે શું ?

(7) માંગની પ્રતિમૂલ્ય સાપેક્ષતા શું છે ?

(8) જથ્થો (સ્ટોક) એટલે શું ?

(9) રોકડિયા પાકનું ઉદાહરણ આપો.

(10) શિશુ મૃત્યુદર એટલે શું ?

@geniusguruji

Seat No. : _______________

DN-128

December-2017

B.Ed., Sem.-I

B-109 : Economics

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

Instructions : (1) **All** questions are compulsory.

(2) Options are internal.

(3) Figures to the right indicate marks.

1. (A) Answers any **two** of the following questions : **8**

(1) Justify – Economics is pure science or applied science.

(2) Discuss the aims of Economics according to Prof. Marshall.

(3) State General objective of application skill of Economics along with its four specific objectives.

(B) Answers any **one** of the following questions : **6**

(1) What do you mean by Economics ? Discuss the scope of Economics in detail.

(2) Discuss the different values developed through teaching of Economics at Higher Secondary Level.

2. (A) Answers any **two** of the following questions : **8**

(1) Draw Black-board summary for the topic Population.

(2) Introduce the topic Money and inflation.

(3) What do you mean by Simulation ? Discuss its advantages and disadvantages.

(B) Answers any **one** out of the following questions. **6**

(1) Keeping in mind following points, prepare a stray lesson plan for the topic "Cost of Production".

(a) Specific objective (b) Teaching point

(c) Teachers activity (d) Chalk-board work

(2) Choosing any method prepare a simulation plan for the topic "Agriculture Sector".

@geniusguruji

3. (A) Answers any **two** of the following questions : **8**

(1) Differentiate between private goods and public goods.

(2) Explain law of demand with the help of table and diagram.

(3) Explain different concepts of the cost of production.

(B) Answers any **one** of the following questions : **6**

(1) Define production and discuss factors of production.

(2) Explain in detail factors affecting supply.

4. (A) Answers any **two** of the following questions : **8**

(1) Differentiate between economic growth and economic development with the help of example.

(2) Explain indicators of economic development.

(3) Define inflation and explain the causes of inflation.

(B) Answers any **one** out of the following questions : **6**

(1) State measures to improve productivity in agriculture.

(2) Explain in detail the methods to control population.

5. Answers any **seven** in brief : **14**

(1) What is the importance of economics at higher secondary level ?

(2) Write the general objective of Understanding.

(3) What is the importance of skill of set-induction ?

(4) State importance of skill of illustration in economics subject.

(5) Mention the need of re-planning in micro teaching.

(6) What is meant by perishable goods in economics ?

(7) What is cross elasticity of demand ?

(8) What is stock ?

(9) Give examples of cash crops.

(10) What is infant mortality rate ?

@geniusguruji